

Redacția, Administrația,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 20.
Se acceptă subscripțiile cu se
primero. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE se primesc în Admi-
nistrația în Brașov și la re-
dacțiile Biroului de știri:
în Viena: M. D. B. H. H. H. H.
Schäfer, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachtigall; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Kékéssy Bernát; în
București: Agenția Lăscu, Suce-
scuțuștii de România; în Ham-
burg: Karoitz & Lehmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 6 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicarea mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagină 3-a o
serie 10 cr. sau 50 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X.

„Gazeta” ieșe în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Impreună pentru Brașov
administrația, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dărușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 86.

Brașov, Vineri 18 (30) Aprilie

1897.

Coaliția saso-maghiară.

Ceea ce era de prevădută s'a întâmplat. La alegerea parțială de astăzi pentru ocuparea mandatului vacant de deputat dietal în cercul I electoral al Brașovului au învins Sașii moderați cu Maghiarii. De temere, ca nu cum-va să reușescă candidatul Sașilor „verdi”, Maghiarii, deși cu grea inimă, s'au decis a renunța la dorința, de-a vota pentru un propriu candidat al lor și prin urmare toate voturile maghiare, afară de 21, ce au sprijinit candidatura d-lui Dr. Ferd. Otrobán, s'au concentrat în favorul candidatului comun al partidei liberale saso-maghiare din loc, Dr. Iuliu Brennerberg.

Etă cum s'au grupat voturile la alegerea de aci: Iuliu Brennerberg, candidatul comun guvernamental saso-maghiar a primit în total 526 voturi, ér candidatul Sașilor „verdi” Dr. Carol Lurtz a primit în total 205 voturi; Dr. Otrobán, care candidase de sine stătător, fără consimțământul comitetului conducător maghiar, a înrunit numai 21 voturi și înainte de încheierea scrutinului și-a retras candidatura.

Interesant este, că între cele 526 voturi, ce le-a primit candidatul coaliției saso-maghiare, după cum ni-se asigură au fost numai 231 voturi ale Sașilor, ér 295 au fost voturi ale alegătorilor unguri, armeni, jidovi etc. din acest cerc. Din partea Sașilor „verdi” însă se asigură, în contradicție cu acesta, că numărând voturile curat săsesci, pe partea lor au fost cu câteva voturi mai multe, decât s'au dat din partea Sașilor moderați pentru candidatul lor.

Orî cum ar fi însă, rămâne fapt ne'ndoiș, că Sașii „verdi”, ca nuanță opozițională, decă ar fi stat față'n față cu Sașii moderați și decă nu ar fi avut să lupte și cu voturile Ma-

ghiarilor etc., precum și cu presiunea, ce netegăduit a existat pentru corpul funcționarilor de totă categoria, ar fi ieșit învingători din alegerea de astăzi.

În sensul acesta se pôte vorbi decî de-un succes moral al partidei „verdirilor” față cu moderații, ceea ce servese tot-odată ca dovadă, că populațiunea săsescă din orașul nostru tot mai mult înclină spre partea aceea, care stăruiesce pentru observarea unei atitudini opoziționale, precum și mai pronunțate naționale.

Românii, cari numără în acest cerc peste 160 de alegători, bine înțeleși, n'au luat parte la actul electoral, rămânând credincioși liniei de purtare trase de conferențele române naționale, precum și programului lor național. S'au făcut destule încercări din parte maghiară și săsescă de-a angaja și pe alegătorii români la lupta electorală, dér toate aceste încercări au fost zadarnice și din nou s'a manifestat unirea și solidaritatea Românilor brașoveni pe temelii programului nostru național.

În fața acestei atitudini demne și conșcie de sine a Românilor, este ridiculă apucătura, cu care comitetul Ungurilor a căutat să facă presiune asupra Maghiarilor, ca să voteze toți pentru candidatul coaliției guvernamentale.

Nisce placate unguresci afișate la colțurile stradelor alarmau lumea maghiară cu cuvintele caracteristice: „Să vedem, care va fi acel Maghiar care, în contra voinței majorității maghiare va vota cu Sașii verđi aliați cu Valahii!”

Ei bine, spaima cu „aliații valahii” au avut efectul ei, căci Maghiarii toți au votat cu candidatul Sașilor moderați; dér cei dela „intező bizotság” al Maghiarilor brașoveni ar trebui să înțelgă din atitudinea Românilor și față cu această alegere, că ei departe de-a voi să figu-

reze numai ca stafagiu, séu ca umplutură pentru scopuri unguresci, orî săsesci, stau cu credință pe basa dreptelor lor postulate naționale, care „patrioților” de totă pănura le vor da încă mult de gândit, — mult mai mult, fără indoelă, decât opoziția, ce li-o fac Sașii „verđi” combătând pe aliații lor, Sașii „moderați”.

Impăratul Francisc Iosif la Petersburg.

Primirea, ce i-s'a făcut împăratului Francisc Iosif în Petersburg a fost strălucită și tot-odată și cordială, așa că s'ar părea, că într'ênsa s'a reflectat fugitiv „amiciția tradițională”, de care vorbea „Journal de St.-Petersbourg”. Dîna când a scos împăratul, Marța, a fost frumoasă, cu cerul senin. Gara era împodobită în mod extraordinar de pompos. Când împăratul Francisc Iosif s'a dat jos din vagon, îmbrăcat în uniforma regimentului de garda Kexholm, a fost întâmpinat de Țarul Nicolae, care purta uniforma regimentului séu austro-ungar. Cei doi împărați și-au dat mâna și s'au îmbrățișat. Raportorul dela „N. fr. Presse” dice, că s'au sărutat de trei ori. Țarul a prezentat apoi împăratului pe marii duci, dintre cari patru purtau uniforme regimentelor lor austro-ungare. Asemenea a fost călduros salutat și arhiducele Otto de cătră Țarul și membrii familiei sale. După onorurile militare făcute de compania regimentului Kexholm, Țarul a strîns mâna contelui Goluhowski și șefului statului major, generalului br. de Beck și salută și pe ceilalți domni din suita austriacă.

La gară căpetenia orașului Petersburg a adresat împăratului Francisc Iosif un discurs în limba franceză, în care a dat espresiune bucurii și mulțămirei pentru visita sa,

și a exprimat dorința, că împăratul să ducă cu sine o bună suvenir. Impăratul a răspuns érași în limba franceză, că se bucură a revedea frumosul Petersburg, care s'a înfrumșețat în anii din urmă așa de mult. Când au plecat la palat împăratul Francisc Iosif ședea în prima trăsură la drépta Țarului. În trăsură a doua, ședea arhiducele Otto la drépta marelui duce Mihail. Cordonul la stînga îl forma cavaleria și la drépta infanteria. Trupele au prezentat armele în sunetul muzicilor, cari cântau imnul austriac.

La palatul Anicikow împăratul făcî o vizită Țarinei mame, Maria Feodorowna, după aceea făcî o vizită împărătesei Alexandra Feodorowna, care era încunjurată de marele ducese. După acesta trecî în apartamentele rezervate ale palatului, unde primi deputațiile regimentelor sale rusesci.

La prânđul de gală în sala „Nicolae” au fost invitate 103 persoane. În timpul prânđului au cântat artiști, soliști, corul și orchestra operei împărătesci. În decursul prânđului Țarul și împăratul au ținut amîndoi toaste în limba franceză.

Toastul ridicat de împăratul Nicolae este următorul:

„Fericit a vedé între noi pe Majestatea Văstră, pun preț pe aceea, de a mulțami pentru această nouă dovadă de sinceră amiciță, ce ne unesce. Această amiciță e întărită printr'o comuniune a părerilor și a principiilor, cari țințesc a asigura popórelor noastre binefacerile păcii. Majestatea Văstră cunoșce cordialele sentimente, ce mă însufleșec pentru persoana Văstră, precum și deosebitul preț, ce-l pun pe-o deplină solidaritate între noi, privitoare la înaltul scop, pe care îl urmărim. Beau în sănătatea Majestății Văstre, în sănătatea Majestății Sale împărătesei și a întregii familii împărătesci”.

Impăratul Francisc Iosif răspunse următoarele:

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Cui să credem?

Critică de I. A. Severu.
(6) (Fine).

Etă ce scrie și ne lasă de moștenire Iancu însu-și despre acesta: „Pasurile de munți din Comitatul Zarand le apăra prefectul Buteanu, om tocmai pe atăta de cultivat, precum și neobosit, tot-odată și Român trăitor al aceului district.

„În decursul lunilor Ianuarie, Februarie, Martie, densusul a avut a se bate neourmat cu vrășmașii, și eu am trebuit să-l ajut mereu ou trupe prospete*”.

Éră la pagina 24 scrie:

„Tot așa Buteanu după încordări de necredut a trebuit să se retragă, încât pe la finea lui Martie și cu începutul lui Aprilie, Comitatul Zarand mai tot se afla în mâinile vrășmașului. Încurajat prin o

„scire, care însă peste puțin a eșit falsă, că: generalul de artilerie Puchner, s'ar fi întors cu oștea sa în Transilvania și ar fi trimis un batalion spre Comitatul Zarand, prefăcut Buteanu decise, ca în 9 Aprilie să atace Bradul, care deoă ar fi eșit bine, noi l'am fi luat pentru un alt plan de operațiune comună cătră Baia de Criș și Halmagiu, în oas de a reeși ou acest plan Comitatul Zarand întreg ar fi fost eliberat de vrășmaș, ursita însă a voit altfel. „În aceea și des de dimineță pe la 3 ore Buteanu mănecă.

„Eu i-am dat de ajutor pe tribunalul Clemente Aiudanul — Enyedi — ou'n despărțământ de lănoeri. Acea trupă întrégă stătea ou din 2000 ómeni, împărțiti în 3 colóne; cele 2 colóne din aripi stăteau sub comanda tribunilor Clemente Aiudeanu, și Vințianu, centrul era comandat de însu-și prefectul.

„O patrolă trimisă de prefect spre Baia de Criș îi aduse scirea, că Maghiarii au plecat spre altă parte, și au luat direcțiunea spre a ataca pe Buteanu din dos; înșelat prin aceea scire, Buteanu se opri îndată, trimise tot-odată ordin tribu-

„nilor ca să se retragă, Aiudanul primi ordinul și se retrase, Vințianu însă înaintase prea tare, încât curierul nu l'a ajuns; el sosise la punctul anumit, dete un atac fericit asupra ante-posturilor vrășmașe, pătrunse în orașel și luptă oătvă timp bărbătesoc. Vădînd însă, că: nu e ajutat de nime și vrășmașii îl atacă cu putere tot mai mare, s'a retras ou puțină pierdere. Prin această o cădut nu numai atacul asupra Bradului, ci s'a nimicit și planul ulterior de operațiune, apoi și vrășmașul din aceea parte s'a făcut mai utoezător.

„Acest atac a produs o impresiune descurajătoare asupra poporului, urmat și în regiuni mai departe; însu-și Buteanu, care era de toți admirat și respectat pentru activitatea sa extra-ordinară dezvoltată până atunci și pentru curajul séu, acuma îl pierdî pe aceste, precum și speranța unui succes final”.

Etă dér, la ce se reduce învingerea cea strălucită a lui Csuták, în urma căreia se laudă cu atăta nerușinare, că a alergat Iancu la el în două rînduri cerându-i armistițiu

și amnestia generală, — ceea ce e o adevărată „laudă golă straiță ușoră”, după cum e vorba românescă.

Din raportul séu scrierile lui Gratza Georg mai ese la lumină între altele două contradicțiuni; prima că în oștea cu care a operat Hatvani în munți la Abrud au fost 600 legionari vienesi, ce purtau pe chipii capul morții și nr. 155, cum afirmă Csuták la pagina 34 a scrierei sale „Adatak az Aradi fogságambol”. Cui și la care să credem?

Apoi Gratza ne spune la un loc, că Hatvani a venit a doua-óră în 16 Maiu cu 1200 feciori la Abrud*, érá mai târđiu ne arată, că la Cerbu în 19 Maiu din 2000 feciori cu cari venise Hatvani, numai cu 300 a scăpat** în fuga mare și în ruptul capului. — Decă a venit Hatvani în 16 Maiu numai cu 1200 feciori la

* Veđi „Nemzeti Ujság” dela 21 Ianuar 1897.

** „A két ezer főnyi csapatból alig menekűt három száz ember”.

*) Veđi Raportul Iancului pag. 19.

„Adânc emoționat de primirea, plină de simpatie și cordială, ce Majestatea Văstră ați binevoit a mi-o face, și multiplele atențiuni, de care sunt încunajat din momentul când am trecut peste granița acestui imperiu, îmi zace mai ales la inimă de a aduce Majestății Văstre mulțămirea cea mai viută și sinceră. Mă bucur de a vedea în această un nou gagiu al *strânsei amicitii*, care *Ne unesce* și care basată pe sentimentele *stimei și lealității reciproce*, formeză pentru poporele Năstre o *garanță durabilă a păcii și bunăstării*. Având în ochi cu devoțiune victoria acestei cauze, Mă voi simți tot-dăuna fericit, a putea conta pentru scopul acesta pe prețiosul sprijin al Majestății Văstre, și convins de succesul rezervat *msuințelor Năstre comune*, beau în sănătatea Majestății Văstre, în sănătatea Majestății Sale împărătesei și a familiei împărătesci“.

Se mai anunță din Petersburg: După dejun împăratul Francisc-Iosif însoțit de arhiducele Otto, de adjutanții generali rusești Certkoff și Nepokoicitzky, și de suita sa, s'a dus în biserica Petru și Pavel, unde a vizitat mormintele împăraților Nicolae I, Alexandru II, Alexandru III și au depus pe ele admirabile cununii de rose și orchidee. Împăratul a mai vizitat pe urmă și mormântul lui Petru cel mare și a Catiniei II. — De aici merse să facă vizite membrilor familiei împărătesei.

Împăratul Francisc Iosif a conferit o mulțime de decorațiuni, între cari marilor duci: Mihail Alexandrovici, Ciril Vladimirovici, Constantin Constantinovici, Nicolae Mihailovici și Alexandru Mihailovici, precum și ministrului de externe conte Muraviev *marea cruce a ordinului S-lui Stefan*. Cu totul a conferit împăratul Francisc Iosif 138 de decorațiuni.

Asemenea a conferit și Tarul Nicolae II decorațiuni, între altele membrilor ambasadei Austro-Ungare.

Războiul turco-grecesc.

Din capitala Greciei sosesc sciri grave. Poporațiunea adânc escitată și iritată în urma desastrului armelor grecesci din Tessalia, pe care îl atribuie lașității statului major-general al prințului de coroană face țile amare regelui și guvernului.

Mulțimea imensă de popor, adunându-se înaintea palatului regal a isbucnit în strigare: „*La graniță!*“ (Vrând să dică adică, că regele să plece la graniță, să vadă ce se face acolo). Poporațiunea agitată a spart magazinele, unde se vând arme și le-au jăfuit pe toate. Mai multe căpetenii, cari sunt tot odată bunii ora-

tori traversază orașul și țin vorbiri către popor cu scop de a-l liniști. Se vorbește ca sigur, că cabinetul va dimisiona. Conducătorul opoziției, *Rallis*, care a asistat și la bătălia dela Mati, a fost chemat de regele George la palat.

Grecilor din Atena, mai cu seamă, nu le poate intra nici decum în cap cum statul major-general a putut da ordin ca armata să părăsească Larissa, pentru a căreia întărire s'a lucrat mai multe săptămâni și unde erau adunate mari cantități de război și de proviziuni; și acesta fără să fi suferit vr'o înfrângere la Mati și fără să fi încercat vre-o rezistență cât de mică, lăsând întreaga poporațiune a unei provincii în scirea Domnului fără nici un scut. Ca tot-dăuna la asemeni ocaziuni, s'a audiat și acuzarea de „*tradare*“. Mulți strigă, că întreg războiul nu este, decât o *gomeadă* și cer răzbunare pentru sângele vărsat înzadar.

Din Larissa sosesc sciri, cari spun de scene revoltătoare, ce s'ar fi petrecut acolo. Așa se dice, că grijea principală la retragerea trupelor era, cum se se transporte mobilele și acarele regale, pentru cari s'au secestrat vagoanele, în loc să se fi lăsat în folosirea poporațiunii atât de mult îngrozite în ajunul venirii Turcilor. Aceste însă vor fi, credem, mai mult născociri ale fantaziei iritate. Fapt este totuși, că situația regelui și a guvernului a ajuns a fi critică. Consiliul ministerial s'a declarat în permanență. Periculul de o revoluție s'au de o crasă dinastică însă, încă nu este. Camera a fost alaltăeri convocată în sesiune extraordinară. Mai mulți conducători ai opoziției au fost chemați de regele la palat.

Din Atena au mai sosit în Paris următoarele sciri:

În urma amărăciunii, ce domnesce în Atena contra casei domnitoare, ministrul pres. Delyannis a luat mari măsuri de precauțiune; paza palatului a fost îndoită. Cu toate acestea s'au reînnoit manifestațiunile poporului înaintea palatului regal. Poporațiunea a fost provocată prin țidule tipărite, ce să se adune s'era (27 Aprilie s. n.) pe piața Constituției, unde se va ține un meeting. — O telegramă a ziarului „*Soir*“ din Atena de Marți s'era dice: „*Iritațiunea cresce, pe piața Constituției se formeză grupuri amenințătoare de popor*“.

Ziarul parizian „*Temps*“ scrie: Prin rechemarea și delaturarea Diadochenului (prințului moștenitor grecesc) dela comanda superioară *apare viitorul tronului grecesc amenințat*. E chiar posibil ca Delyannis, omul

vederea nici o laudă, fiă cât de gólă, ca să arătăm și probăm la lume cât le-e mintea de ușoră, așa că: svicolindu-se să ne înegrăscă și ponegrăscă pe noi, se înșelă înșiși pe sine. Noi, cari i-am vădut și ne-am luptat cu ei, avem o mare bucurie când descoperim aceste laude cor-nurate, de care și unii dintre ei înșiși s'au scărbit, încât ni-au lăsat scris negru pe alb: „*Részemről csak annyit mondhatok, hogy Isten csodát teremtett akor, midőn ily fe-gyelmetlen és elkényeztetett had-sereggel annyit is tehetünk, a mi nyit tettünk*“.

Dacă a fost așa, și în adevăr așa a fost, apoi de ce vă tot lăudați și pe noi ne înnegriți, incusați și calumniați? Mai bine un „*mea culpa, mea maxima culpa*“.

Brașov, 12 Aprilie 1887.

*) Csuták „*Adatak sz Aradi fogságamból*“ pag. 24.

fatal țării sale, să tragă de astă-dată prin căderea sa și pe Regele cu sine. Trebuie însă totuși să sperăm, că poporul grecesc nu va adauge la nenorocirea desastrelor sale încă și nenorocirea revoluției.

„*Temps*“ primesce din Atena următoarea depeșă:

Curagiul armatei la Pharsalos e escelent. Schimbările în statul major general au făcut cea mai bună impresiune. Faima, că regele George va pleca la armată, află puțin creșământ. Demisiunea ministrului de marină Levidis este în genere criticată. Levidis s'a motivat-o, dicând că ordinele lui nu erau respectate de comandorele Saoh-turis.

Ziarul din Kopenhaga „*Politiken*“ aduce din Atena următoarele detalii despre retragerea armatei grecesce:

La 6 ore prințul de coroană a dat ordin de retragere. La Mati se aflau atunci 12 mii de Greci, având în fața lor cam tot atâți Turci. Retragera s'a săvîrsit în cea mai mare ordine până ce s'a făcut întunec. Atunci s'a apropiat cavaleria grecescă de colonele de infanterie, cari se retrăgeau. Infanteria grecescă a creștut că sunt Turci și a dat foc asupra propriei cavalerii. Acum s'a născut o panică de nedescris, care s'a mai mărit prin aceea, că era întunec. Soldații aruncau armele și alergau ca nebunii spre Tyrnavos. Ei strigau din toate părțile „*Turkos!*“ Prințul de coroană adună patru mii oameni și se duse cu ei la Pharsalos, unde a fost comandat și colonelul Smolenski. Mulți soldați greci au fugit până la Volo.

SCIRILE ȚILEI.

— 17 (29) Aprilie.

Junii. Serbarea junilor a reușit în anul acesta strălucit. Eri, la reînțorcerea dintre „*Pietrii*“, fiind favorizați de-un timp admirabil, ei fură întâmpinați pe platoul din Gróver de mii și mii de cetățeni, prin mijlocul cărora junii străbătura călări, defilând rënd pe rënd în cea mai frumoasă ordine. În decursul defilării, muzica militară întonă diferite piese naționale de-ale năstre. Au și fost de astă-dată mai mulți junii ca de obicei, toți bine și curat îmbrăcați, înocă își era mai mare dragul să-i privi, mai ales pe „*Junii albi*“, în frumoșele lor costume naționale.

„*Gazeta Bucovinei*“ în Nrul său din urmă face cunoscut, că din cauze redacționale se sistază cu numărul acesta pe scurt timp edarea „*Gazetei Bucovinei*“. Adevărul este, însă după cum suntem informați, că „*Gazeta Bucovinei*“ a încetat cu totul de a mai apăre, și că în scurtă vreme va eși în locul ei un nou ziar român bucovinean merit a apăra cu puteri indoite programul și direcția română naționalistă, ce s'a manifestat cu ocaziunea ultimelor alegeri.

Regele și Regina României la Abbazia. „*La Bilancio*“ din Fiume anunță, că părechia regală română a sosit în 23 dim. la gara din Fiume, unde îi așteptau arhiducele Iosif cu adjutanțul său general, generalul Castaldo, comandantul stațiunii militare, dirigentul Academiei de marină, comandantul pieței Schreyer ș. a. Regele Carol a strins mâna arhiducelui Iosif și au vorbit mult împreună asupra evenimentelor din Orient și a războiului turco-grecesc. Regina a conversat viu cu mai mulți dintre asistenți și a întrebat de progresele orașului. După aceea au plecat cu trenul special la Mattuglie, ér de aici cu trăsura la Abbazia. Părechia regală română a tras la villa Angiolina unde iau făcut omagie președintele comisiei de cură, directorul stabilimentelor, medicii, primarul etc. — Duminecă, în ziua de Pași, s'a inaugurat în Abbazia noua promenadă construită din munificența Regelui Carol și a Reginei Elisabeta. Președintele societății de înfrumșetare Dr. Glax a mulțămît părechii regale române, pentru darul generos și pentru participarea personală la festivitate. Regele Carol a răspuns exprimându-și bucu-

ria, că dânsul și Regina au putut concurre la înfrumșetarea orașului. La locul de recreare numit „*Carmen Sylva*“ arhitectul Seydel a declamat o poezie ocazională. După aceea a fost dejun la părechia regală română.

Sórtea arestanților de stat dela Seghedin. Seim, că în timpul, când închisórea de stat dela Seghedin era mai împopulată de Români, se luaseră măsuri pentru înăsprirea sorții arestanților. Fiind-că aceste măsuri au rămas în vigóre până aci și fiind-că aci numărul preponderant al arestanților constă mai ales din Unguri și Jidani osinđiți pentru dueluri, i s'a făcut milă de sórtea lor comisiei însărcinate cu inspecciónarea arestanților și s'a adresat către comisiei administrative cu propunerea, ca această să mijlocescă o ușurare a sorții arestanților. Propunerea a susținut-o și procurorul, ér comisiei administrative a hotărât să cêră dela ministru de justiție, ca arestanților să le permită mai mult timp de *predâmbulare la aer liber, ér măsurile de rigóre să le ușureze*. Din nou se adeverește deci, că corb la corb nu scóte ochii.

Vice-primar al Vienei a fost ales primarul de până acum *Strobach*. Alegerea s'a făcut alaltăeri. Din 129 voturi, *Strobach* a întrunit 93, pe când contra-candidatul său Dr. *Vogler* numai 33. S'a făcut va să dică un schimb între *Lueger* și *Strobach*, cari ambii reprezintă antisemitismul și lucrăză mână în mână. După ce comisariul guvernial br. *Kutschera* felicitat pe noul vice-primar printro vorbire plină de laude, acesta a și depus jurământul.

Împăratul Germaniei pentru sóracii din Viena. Din incidentul vitei, ce împăratul Germaniei a făcut-o în Viena, acesta a trimis prin ambasada germană din Viena 16.000 de mărci pentru a se împărți între sóracii capitalei austriace.

Sermenele decorațiuni! O telegramă din Budapesta ne spune, că faimosul episcop ruten delă *Munociu*, renegatul *Firczak* Gyula a primit și el o decorațiune din partea Majestății Sale, care la recomandarea guvernului unguresc i-a conferit crucea ordinului *Leopoldin*. — Ce merite va fi având ére *renegatul* episcop gr. cat. *Firczak*? Nu cum-va decorațiunea i s'a dat pentru „*meritul*“, că s'a opus de-a publica circulara Papei, prin care se interđicea folosirea limbii unguresce cu limbă liturgică în bisericile greco-catolice?... Sermenele decorațiuni!

Sentință anulată. Am amintit și noi la timpul său, că în procesul de pressă, ce a fost intentat de președintele de tribunal *Szentmarjai Dezső* din Tergu-Mureșului contra redactorului de acolo *Palfy Mihály* pentru calumnia și vătămăre de onóre comisă pe calea pressei, — cеста din urmă a fost osinđit la 4 luni închisóre și 200 fl. amendă. *Palfy* însă a înaintat recurs de nulitate, ér curia a anulat în urma această sentința și-a ordonat să se pertracteze procesul înaintea unei noue curți cu jurați. Motivul anulării a fost, că *președintele de tribunal a detras cuvântul acusatului*. — Dér când acușaii au fost Români, de câte-ori nu s'a întâmplat, că președintele li-a detras cuvântul și cu toate acestea Curia n'a aflat de cuvântul să anuleze sentința din cauza această?...

Bóla lui *Kneipp*. Am spus, că preotul *Kneipp* a început să se reînșănătoșeze. Arhiducele Iosif l'a și chemat la Abbazia, dér *Kneipp* a fost silit să amâne această călătorie până va deveni deplin sănétos. Acum însă, după cum se raporteză din *Wörishofen*, bătrânul preot éráși a devenit greu bolnav, căpétând o aprindere de plămâni. Medicii puțină speranță au de reînșănătoșare.

Un non soiu de țigarete. În ministeriul unguresc de finanțe se proiecteză fabricarea unui nou soiu de țigarete, care se dice, că vor fi de cea mai bună calitate, fiind făcute de tutun de grădină. Nouele țigarete vor fi în tuburi de foi de tutun,

Abrud și din 16 până în 19 Maiu a fost încungiuat acolo de ómenii lui Iancu, pe cari îi pune — ca și *Kemény István* în cartea *négră* — la 20,000; cum a crescut în 3 țile, ținând atacul și ciocnirile neîntreput, la „*două mii*“, din care au scăpat numai 300, ceea ce încă e minciună, fiind-că și din aceștia au mai omorit muierile după *Petra* 220, așa încât *Hatvani* numai cu 80 ómeni a scăpat dela *Cerbu*.

După ce însuși *Gratza* recunosce, că *Hatvani* a venit a doua-óra la *Abrud* cu 2000 de ómeni, apoi trebuie să credem, că *Iancu*, care a pus în Raportul său numărul la 2800 și *Moldovan* în Memorii la 3000 au fost fórte modești și esacți, érá compatrioții năstri de tot superficiali, contradicându-și nu numai unii altora ca *Csutak* cu *Gratza* și ambi cu baronul *Kemény* etc. etc., ci contradicându-se chiar și înșiși pe sine, cum vădúrăm mai sus.

Să-i urmărim dér cu tot de-adinsul, să nu le iertăm și trecem cu

în locul tuburilor de hârtie; ele vor avea mărimea țigărilor-portorico și vor costa cu toate acestea numai 1 cr.

Academia Română.

Magnum Etymologicum Romaniae.

(Urmare.)

D-l D. Sturdza: Dacă regele și Academia au luat angajament față de d-l Hașdău și d-l Hașdău a luat angajament față de Academie; și bine a observat d-l Maiorescu, că d-l Hașdău singur s'a legat să facă lucrarea în șese ani. Nu poate fi decât vorba, că după ce s'a lăsat să treacă șese ani, fără să se oprască lucrarea, suntem legați a merge tot așa înainte la infinit. S'a lăsat să meargă lucrul înainte pentru-o bună bucuram de lucrarea d-lui Hașdău și în toate modurile cele mai delicate, ne-am dat silința să-l îndemnăm a merge mai repede înainte. Lucrul n'a mers însă astfel. D-l Hașdău dăce, că valoarea lucrării nu se măsoară după câte; cu toate acestea numai prin redactarea și tipărirea codelor se poate termina dictionarul. Academia este în drept să decidă acum ce are de făcut pentru executarea donațiunii regelui. Nu este vorba de a face proces d-lui Hașdău, ci însuși d-lui Hașdău să dea tot ajutorul spre a pune lucrarea la cale pentru terminarea ei. O cauză pentru care dictionarul a întârziat atât de puțin, este că d-l Hașdău s'a departat prea mult de programul inițial, dând lucrării o dezvoltare mult prea mare, astfel este cu neputință ca ea să fiă terminată, fără d-l Hașdău să dea tot concursul său.

D-l Al. Roman dorește ca să se audă părerea d-lui Hașdău; d-lui Hașdău trebuie să conducă lucrarea. Răgă pe d-l Hașdău să-și retragă declarațiunea.

D-l B. P. Hașdău: În declarațiunea cetită am spus absolut tot ce avem de spus. Dacă sănătatea îmi va permite, voi face două sau trei fascioare pe an, după împrejurări, însă numai în modul cum am lucrat până acum. S'a dăce să nu fac introducerile; regret că în asta privință nu mă pot înțelege cu d-l Maiorescu. La fiecare volum am dat câte o introducere de metodă și de sintesă. Aceste introduceri sunt ca niște propilee la o acropolă.

D-l Gr. G. Tocilescu: Lucrarea d-lui Hașdău nu s'a putut termina, pentru că a fost întocmită și începută în proporțiuni prea mari. Să nu se mai dea ajutorul regelui pentru Etimologic, ci să dea d-lui Hașdău câte 500 lei pe lună pentru continuarea acestei lucrări cum o înțelege d-lui Hașdău. Să terminăm lucrarea pentru care regele a dat ajutor, dăr să dăm și d-lui Hașdău mijloacele ca să continue mai departe.

D-l I. Kalinderu: Lucrarea nu se poate continua în proporțiunile de până acum. Să ținem acuma contractul. Dela anul viitor nu mai putem urma cu lucrarea d-lui Hașdău, ci trebuie să luăm măsuri spre a se face alta în proporțiuni mai mici. D-l Hașdău este liber să continue până la 1898 pe socotă Academia; după aceea să-și continue lucrarea prin subscripțiune publică. Academia însă trebuie să facă o nouă lucrare, începând dela 1898, pentru noua lucrare trebuie nouă programă. Să numim o comisiune care să studieze programa noii lucrări; din această comisiune să facă parte negreșit și d-l Hașdău, să contribuie cu știința și experiența sa la gătirea drumului bun.

D-l I. Sbierea e de părerea să i se dea d-lui Hașdău colaboratori cari să-l ajute.

D-l I. Caragiani dăce, că dacă dictionarul s'ar continua astfel, ar trebui 243 de ani, ca să poată eși întreg; și dacă o literă a costat 105 mii de lei, toate cele 24 de litere vor costa deci 2 1/2 milioane.

D-l N. Ionescu, răgă pe d-l Hașdău să-și retragă declarațiunea cetită.

D-l B. P. Hașdău: Nu pot face nici o concesie.

D-l P. Poni propune ca Academia să exprime dorința ca opera monumentală începută de d-l Hașdău să se continue în condițiunile în care a fost începută. Dăr

fiind că această lucrare nu corespunde intențiunii regelui și Academiei, cari au dorit un dictionar etimologic mai restrins, să se numească o comisiune care să studieze cum trebuie făcută o nouă lucrare.

D-l Gr. G. Tocilescu prezintă următoarea propunere:

„Subscripții, în urma desbaterilor ce au avut loc, precum și a declarațiunilor făcute în scris și oral de d-l B. P. Hașdău, în privința continuării „Marelui Etimologic al României“ propunem:

„1. Publicarea acestei lucrări pe bazele până aci urmate, încetându-se începerea dela 1 Ianuarie 1898;

„2. O comisiune din sinul Academiei compusă din 5 membri, din care va face parte și d-l B. P. Hașdău, va întocmi programul noii lucrări, ținând seamă strict de dorințele exprimate de Augustul Fundator în cuvântarea Sa din 1894.

„3. Comisiunea va prezenta rezultatul lucrărilor sale la începutul sesiunii generale a anului viitor.

„Gr. Tocilescu, N. Kretzulescu, I. Kalinderu, T. Maiorescu, D. Sturdza, Quintescu, I. Vulcan, A. Naum“.

Propunerea se pune la vot și se primește cu majoritate.

Documente de N. Bălcescu privitoare la 1848. D-l N. Mandrea a pus la dispoziția Academiei o mulțime de documente. Donatorul a găsit aceste documente în Ianuarie 1884 la moșia familiei Bălcescoilor numită Bălcesci din județul Argeș. Toate se referă la mișcarea de la 11 Iunie 1848, la lucrările proiectate sau săvârșite de guvernul provisor, la activitatea și influința ce N. Bălcescu a dezvoltat și a avut în epoca mișcării de la 1848. Acele acte au fost ale lui Nicolae Bălcescu și încredințate probabil spre păstrare de el surorii sale răposatei Sevastița Bălcescu. Academia mulțumind donatorului, decide ca toate actele privitoare la 1848 să se publice într-o colecțiune.

Premiul Adamachi din 1901. La propunerea secțiunii literare, Academia a făcut ca subiect pentru Premiul Adamachi din 1901: „Istoria literaturii române de la Cantemir până la anul 1821, cu extrageri din autorii acelei epoci literare“.

Comisiunea dictionarului. Se alege comisiunea, care să studieze programa dictionarului, în persoanele d-lor B. P. Hașdău, I. Kalinderu, T. Maiorescu, Gr. G. Tocilescu și D. Sturdza. Proclamându-se rezultatul votului d-l B. P. Hașdău declară că nu poate face parte din această comisiune, căci ar fi în contradicțiune cu sine însuși. D-lui Hașdău a spus, că va continua cu Etimologicul cu mijloacele pe cari le va pute procura și nu înțelege cum ar pute face parte dintr-o comisiune însărcinată să facă altă lucrare în locul Etimologicului. D-l D. Sturdza crede, că d-l Hașdău va da comisiunii tot ajutorul, pentru că tot suntem datorți a contribui să se facă dictionarul așa cum îl dorește Academia. D-l Gr. G. Tocilescu răgă pe d-l Hașdău să primăscă a face parte din comisiune, pentru că în totă această discuțiune asupra facerii dictionarului nu a fost în simțământul nimănui de a lovi pe d-l Hașdău. Lucrarea d-lui Hașdău se va continua; cea nouă trebuie să se facă: una nu exclude pe alta. Ele se pot foarte bine face paralel.

Dela societatea „Progresul“ din Făgăraș.

Făgăraș, 16 (28) Apr. 1897.

Societatea de diletanți „Progresul“ a arangiat în 27 l. c. în sala dela „Hotel Paris“ în Făgăraș o serată literară împreună cu dans.

Programa seratei a fost următoarea:

1) Irmosul Pascoilor“, compoziția d-lui profesor T. Popovici, execut. de corul societății. 2) „Somnambulismul“, disertațiune de d-l Victor Negrea. 3) „Ideal“, poezie de G. Coșbuc, declamată de d-ra Elena Ganea. 4) „Porumbita“ (Paloma) solo cântat de d-ra Iulia Toflea, cu acompaniament de viole. 5) „Herșcu Boccegiul“, canțonetă de V. Alexandri, predată de d-l Traian Herseni. 6) „Ochi albaștri“, cântat de basistul d-l G. Grama.

Președintele societății, d-l Dr. Ioan Turou, pe la 8 1/2 ore seara salută publicul adunat și deschide serata. Toate punctele din programă au fost bine executate și predate spre deplină mulțumire a publicului asistent. Armonioșele acorduri și esota executare a „Irmosului Pascoilor“ cu dulcile și blândețele tonuri, ni-au înveselit inimile după cum însăși cântarea dăce: saltă! saltă și te bucură!

Cam după 10 ore, fiind executată întreaga programă, d-l președinte a mulțumit publicului pentru numărōsa participare și la această serată. Intre oșpeții prezenți se aflau d-nii: vicar Rațiu, protopop. Dan, deputatul Dr. Șerban, Dr. Motoc, Dr. Micu și întreaga noastră inteligență doritoare de prosperarea și consolidarea stărilor noastre cultural-sociale. Apoi a mai participat și un număr foarte frumos dintre d-nii ofițeri din armata comună de aici, cari față de convenirile noastre românești, spre mulțumirea noastră, totdeauna au arătat un viu interes.

După producțiune a urmat dans, ce a ținut până mai în d'alba dimineții.

Invitări deosebite la astfel de serate nu s'au făcut, ci s'a avisat numai inteligența noastră și binevoitorii societății, ca să participe.

Și cu ocaziunea din urmă publicul a fost numărōs. Taca de intrare a fost 30 cr. de persoană. După cum sunt informat și din aceste mici tace a rămas un venit curat de peste 30 fl.

Corul societății a cântat liturghia în ziua de Pașci în biserica gr. or. și în a doua și în cea gr. cat. din Făgăraș sub conducerea instructorului Haller, era în a treia și a cântat în biserica din Galați sub conducerea învățătorului Berescu.

P.

Literatură.

„Revista critică-literară“, ce apare sub direcțiunea d-lui Ar. Densusianu în Iași Nr. 3, an. V cuprinde: Din Cronicari, de Ar. Densusianu. Dări de seamă: Jahresbericht II de G. Weigand de Ov. Densusianu; Din datinile și credințele Românilor de S. Fl. Marian. Literatură populară: Descănțețe de S. Crainic; Căntece din Oltenia de Drăghicescu și Dragu; Cronică; Bibliografie.

O carte de mare preț pentru economii mari și mici este Manualul de agricultură rațională (Agrologia), scris de d-l Dr. George Maier, profesor de agricultură în Bucuresci. Toți câți au avut în mână această prețioasă carte s'au exprimat și se exprimă cu cea mai mare laudă asupra ei. E o carte foarte mare, cuprindând 524 pagini format mare cu 217 figuri bine reușite. În esemenare cu mărimea și cu mulțimea figurilor, cartea este cât se poate de efină, numai 2 fl. 50 cr. exemplarul, așa că nici în literatura celor mai înaintate popoare nu poți găsi astfel de cărți cu un preț mai efin ca acesta. Fiă-care instituțiune culturală română, fiă-care comună de-ale noastre, dăr mai ales seminariile teologice, institutele preparandiale, reuniunile învățătoresci, cum și toți câți doresc a purta o economie, mai sistematică au neapărată trebuință de această carte, singură în felul său la Români. De vândare la „Tipografia A. Mureșianu“ în Brașov. Celor ce o comandă prin poștă li-se recomandă a trimite pentru porto 25 cr. pentru a li-se trimite cartea recomandată, ca nu cumva să se piardă.

A apărut: „Români în revoluțiunea lui Gheorghe Doșa (1514), studiu din istoria Românilor de peste munți“, de Septimiu Sever Secula. Format mare 8° de 33 pag. Prețul 85 cr. trimis franco. De vândare la autor în Bucuresci, Hotel Imperial (Calea Victoriei). — Scopul autorului, cum arată în prefață, a fost să arate, că nu numai la 1848 și 1784, ci și la 1514 au fălăit în mâni românești stăgurile pentru sfărămarea lanțurilor robiei.

ULTIME SCIRI.

Copenhaga, 28 Aprilie. După informațiunile din Atena ale diarului „Politiken“, rechiământarea moștenitorului de tron grec și a statului său major general, a produs în Atena o senzație grozavă. Cete numeroșe de popor cutrieră stradele strigând: „Să trăescă Republica!“ Pe ofițeri îi bombardază cu pietri. Agitațiunea e la culme.

Atena, 28 Aprilie. Grecia a făcut cunoscut puterilor printr'o notă, că va continua războiul. Regele însuși va merge în Pharsalos și va sta în fruntea combatanților.

Paris, 28 Aprilie. Diarele de aici sunt peste tot de părerea, că în urma evenimentelor din Atena, o intervențiune a puterilor e reclamată cu urgență. Aceleași foi cred, că în ședința de azi a camerei grecești, ministrul Delyannis va fi nevoit a-și da dimisia.

Constantinopol, 28 Aprilie. Un raport telegrafic anunță, că trupele și locuitorii greci au fugit din Triccala și din Volo, fiind ambele localități ocupate de Turci.

DIVERSE.

Viitorul Grecilor? Diarul din Atena „Akropolis“ în numărul său mai recent face cunoscut cetitorilor săi o „profetie“ pe care a spus-o un profet popular înainte cu asta cu 60 de ani, adică înainte cu 6 ani dela proclamațiunea Greciei ca regat — În vechiul acesta—dăce profetul.—Grecia va mai fi espusă odată d'vastării Turcoilor. Pe rege îl vor alunga din țară, apoi ne va veni în ajutor un alt popor oriental. Turcii nu numai, că vor fi alungați din Grecia, ci și din Europa, până în Asia. După această Grecia va deveni o republică puternică, cu capitala Constantinopole. Câteva națiuni ale Europei vor purta luptă cu Rusia. Țarul va trimite în luptă câte-va popore europene și asiatice. Inimicii se vor întelni pe o colină, unde va fi o bătălie din cele mai mari, din câte s'a pomenit pe lume. Numai dela această bătălie va atârna pacea între Apus și Rusia.

O legendă curiosă. Revista engleză „Blackwood's Magazine“ publică o legendă curiosă despre Țarul Alexandru I al Rusiei. Pe la 1830, s'a văcut sosind în Tomsk, din Siberia, un călugăr înalt și bine făcut, care a declarat că se numește Teodor Kuzmici. Trăia foarte modest, și nu voia să-și desvăluie identitatea și originea; se vedea însă, că cunoștea în fond afacerile de stat. Dăusul a murit în 1861. Imediat după mărtea lui, s'a răspândit, în Tomsk și în împrejurimi vestea că călugărul acela nu era altul decât Țarul Alecsandru I. O resvrătire a regimentelor sale favorite din garda imperială, întâmplată în 1829, apoi mărtea fiicei sale și, în sfârșit, o grōznică revoluțiune a Polonilor, l'au pus într'o adăncă descurajare. S'a dăce că a murit în Taganrog, în 1835. Călugărul Teodor Kuzmici avea un tovarăș numit Cromof, care la patul său de mărte a declarat, că pretinsul călugăr din Tomsk era în realitate Țarul Alexandru I, care abjise într'un moment de abatere morală, voin să-și petrecă restul vieții în linisoc. Ceea ce e sigur, e că portretele lui Kuzmici sēmănă grozav cu ale Țarului Alexandru I. D. J. J. Simpson, care povestese această legendă, adaugă și amănunte foarte piceante. Străbătând munții Urali, împreună cu un ofițer de cazaci, acesta i-a spus că n'a auzit vorbindu-se niciodată de Kuzmici; dăr că-și aduce aminte din copilărie, de când locuia în Petersburg, de faptul următor: În ziua când s'au adus în capitală rămășițele mortuare ale împăratului, totă lumea dăcea că în sioriu nu era cadavrul lui Alexandru I. Afară de acesta, pentru prima și singura dată s'a derogat la obiceiul de-a face să defileze mulțimea în biserică, dinaintea corpului descoperit al Suveranului.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Malor.**

Rohseidene Bastkleider fl. 8.65

bis 42.75 per Stoff zur kompletten Robe. — Tussors und Shantungs-Pongees — sowie schwarze, weiße und farbige Henneberg-Seide von 35 fr. bis fl. 14.65 per Met. — glatt, gestreift, karrirt, gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. Doppelfes Briefporto nach der Schweiz.

G. Henneberg Seiden-Fabrik (k. u. k. Hofl.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Aprilie 1897.

Table with exchange rates for various commodities like gold, silver, and currencies from Hungary, Austria, and Germany.

Table with exchange rates for London, Paris, and Italian notes.

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Aprilie 1897.

Table with market rates for various currencies and goods in Brașov.

Nr. 6192—1897.

Concurs.

Se escrie concurs pentru ocuparea postului de grădinar orașenesc. Salar anual 600 fl., 120 fl. banii de locuință, quiqenalile statutorice și 25% din venitul grădinei de pomi.

Reflectanții au ca să fie mai cu seamă versați în grădinaritul rural și de parcuri, documentând studiile făcute, cunoștințele și praxa câștigată până acum. Etatea sub 40 ani și împlinirea miliției. Din ziua primirii decretului are de a intra

alesul cel mult în decursul a 4 săptămâni în serviciu.

Ocuparea postului e deocamdată pe un an, schimbându-se postul după aceea, în cas când alesul își corespunde mențiunii, în post definitiv.

Petițiunile timbrate și provădate cu documentele recerute au de a se ascerne până în 10 Maiu a. c. la prânz 12 ore acestui magistrat.

Brașov, 17 Aprilie 1897.

1260,2--2

Magistratul orașenesc.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetă al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de morțe, așezământul său de înmormântare bogat asortat în cari toate obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plănci cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vênēt, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută prompt și ieftin, iau asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

La casuri de morțe a se adresa la

E. Tutsek.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Large table with train schedules for various routes including Budapest-Predeal, Ghiriș-Turda, Copsa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Simeria (Piski)-Hunedóra, Brasov-Zernești, Mureș-Ludoș-Bistrița, Arad-Timișoara, Sibiu-Cisnădie, and Sighișoara-Odorheiu-săcuesc.

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceta de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încaudrați cu linii mai negre însemnă orele de noapte.